

Entreu per la dreta, eixiu per l'esquerra

JOSHUA FOER

Ara fa trenta-vuit anys, John Kerry va llegir el discurs de la seua promoció de graduació a Yale, i hi va ser molt crític amb el conflicte de Vietnam. D'alguna manera, aquelles paraules van marcar una fita pel que fa al radicalisme que ha definit el campus de Yale al llarg de les generacions següents.

Per a la generació dels meus pares, que van anar-hi al tombant dels setanta, la universitat va ser una experiència radicalitzadora. Per als de la classe del 2004 —és a dir, els que ens hem graduat aquesta primavera—, ha estat tot al contrari. El món ha canviat molt d'ençà que vam entrar a la universitat, ara fa quatre anys. En tot aquest temps, també han canviat les actituds que mantenim envers el món.

El dia del fatídic 11-S, només feia una setmana que havíem començat el segon curs. Com que aquells atacs terroristes eren el primer trauma nacional que experimentàvem els de la meua generació, crec que van tenir un efecte més pregon en les nostres mal·leables ments polítiques del que van tenir en els nostres pares o avis, que ja havien viscut altres traumes anteriors.

En què em base, per dir això? Vegem-ne algunes dades: una de les estadístiques que menys han eixit a la llum ha estat el suport generalitzat de la gent de la meua generació a la guerra (no només al començament, sinó ben bé fins l'any passat). Malgrat que, segons els cànons, els americans joves tendeixen a ser més liberals que els vells, aquesta vegada no ha estat així. Segons una enquesta de la CNN / USA Today / Gallup, del mes d'octubre del 2003, la majoria de la gent entre divuit i vint-i-nou anys creien que la guerra pagava la pena, el mateix percentatge que el total de la població americana. La mateixa enquesta mostrava que el president Bush gaudia d'un grau d'aprovació un 9% més elevat entre la gent menor de trenta anys que entre gent més gran.

Dels onze companys de promoció amb qui més relació tinc, un grup molt heterogeni de demòcrates, només tres eren contraris a la guerra de l'Iraq. Si fa no fa,

el mateix percentatge es repetia a la resta del campus de Yale. Al llarg del tercer any de carrera, quan els debats sobre l'Iraq estaven en el punt més àlgid, una de les organitzacions d'estudiants més influents era el Yale College Students for Democracy, un grup d'estudiants liberals i neoconservadors que donaven suport a la guerra. A la concentració més massiva que es va convocar sota el lema "Donem suport a les tropes" hi van assistir tants estudiants com els que anaven a qualsevol protesta antiguerres.

No hi ha dubte que els atacs de l'11-S ens van sacsejar la consciència, però la meua promoció, segurament, estava predisposada a aquest tipus d'anàlisi de línia dura, probablement molt abans que els avions toparen contra les Torres Bessones i el Pentàgon.

La promoció del 2004 va créixer en uns temps en què el més fàcil era creure en la bondat del nostre Govern. Vietnam, el Watergate i fins i tot l'afer Iran-contra no eren part de la nostra memòria política. Els de la meua generació, l'únic abús de poder que coneixíem eren les indiscrecions sexuals del despatx Oval. Mentre alguns familiars nostres, quan sentien Bush parlar de les armes de destrucció massiva, recordaven el Golf de Tonkin, la meua generació no estava preparada per a la incredulitat. Al capdavant, segons l'enquesta que he esmentat, el 50% dels entrevistats menors de trenta anys van manifestar que es refiaven que el Govern actuara correctament. Per als americans més grans de trenta anys, però, el nombre era el 36%.

Molts dels de la promoció del 2004 vam créixer als noranta, amb la convicció ferma que Amèrica era una força positiva per al món. Vam prendre consciència dels afers internacionals quan l'exèrcit americà intervingué per aturar el genocidi als Balcans, quan distribuí queviures als somalis i quan protegí la democràcia haitiana. Molts de nosaltres vam arribar a la conclusió que els Estats Units s'equipocaven quan no intervenien en els afers dels altres, com ara en el cas de Ruanda. El

més lògic i natural, per tant, era que aplicàrem els mateixos criteris a l'Iraq.

Però aquesta lògica no se sosté. A mesura que les condicions a l'Iraq s'han anat tornant cada vegada més caòtiques, molts dels que vam donar suport a la guerra ens ho hem repensat. Al llarg d'aquest any, hem après les mateixes lliçons que la generació dels nostres pares, i això ha estat molt decebedor. Quan t'adones que el teu Govern exagera, pel que fa a les armes de destrucció massiva, aprens que no sempre has de creure el que et diuen les autoritats. Les fotografies d'Abu Ghraib i els taüts embolicats amb la bandera ens han ensenyat quin és el cost d'aquest idealisme esbojarrat que ens empenyia a escampar els nostres valors arreu del món.

Segons una enquesta que va publicar el Harvard University Institute of Politics al mes d'abril, els estudiants universitaris ja no donen suport al president Bush en un tant per cent igual que la població en general, i el suport a la guerra ha baixat, d'un 65% ara fa un any, a un 49% a l'abril d'enguany. Però el canvi més sensible, que suggereix fins a quin punt els esdeveniments més recents han afectat els joves, és que el percentatge d'estudiants que es descriuen com a liberals ha pujat significativament al llarg d'aquest any: d'un 36 a un 44%.

Aquests números indiquen que estem repensant seriosament la nostra orientació política, o mostren només una situació conjuntural? És possible, supose, que els de la meua generació romanguen liberals, pel que fa a les qüestions socials (com ara el matrimoni homosexual), i conservadors pel que fa a afers exteriors i seguretat nacional. També pot ser que siguem la primera generació, en molt de temps, més conservadora que els seus pares. Imagine, però, que haurem d'esperar el sopar de commemoració dels deu anys de graduació, per ser-ne realment conscients.

Joshua Foer és estudiant de darrer curs a Yale

© The New York Times – EL TEMPS

Traducció: Maite Insa